

PROCEDURA POSTĘPOWANIA

W przypadku wypadku ucznia lub innej osoby pozostającej pod opieką szkoły

Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jednolity Dz. U.2020.1604) zarządza się , co następuje:

§ 1

W Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Michałowicach, zwanej dalej Szkołą, wprowadza się procedurę postępowania po wypadku ucznia lub innej osoby pozostającej pod opieką szkoły, zwanych dalej „uczniem”.

§ 2

Definicje

1. **Wypadek ucznia** - zdarzenie nagłe, powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną które nastąpiło w czasie pozostawania dziecka pod opieką Szkoły w czasie:
 - a) zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych na terenie szkoły oraz we wszystkich miejscach, w których Szkoła organizuje zajęcia (wyjścia, wycieczki, zielone szkoły, zawody sportowe);
 - b) przerw międzylekcyjnych;
 - c) innych zajęć organizowanych przez Szkołę.
2. **Wypadek śmiertelny** - wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku.
3. **Wypadek ciężki** - wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do nauki albo trwałe, istotne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.
4. **Uraz** – uszkodzenie tkanek lub narządów człowieka wskutek działania czynnika zewnętrznego.
5. **Zespół powypadkowy** – zespół powoływany po wypadku ucznia, składający się ze specjalisty ds. bhp oraz przedstawiciela pracowników.

§ 3

Odpowiedzialność

1. Dyrektor Szkoły ponosi odpowiedzialność za:
 - a) stan bezpieczeństwa i higieny w Szkole;
 - b) zapewnienie sprawnie działającego systemu udzielania pierwszej pomocy;
 - c) powołanie zespołu powypadkowego w przypadku zaistnienia wypadku ucznia;
 - d) zgłaszanie wszystkich wypadków uczniów do organu prowadzącego, wypadków śmiertelnych, ciężkich, zbiorowych również do organu nadzoru pedagogicznego oraz prokuratora, a wypadku do którego doszło w wyniku zatrucia także do państwowego inspektora sanitarnego;
 - e) zabezpieczenie miejsca wypadku w sposób zapobiegający kolejnemu wypadkowi i wykluczający dostęp osób niepowołanych oraz uniemożliwienie dokonywania jakichkolwiek zmian do czasu uzyskania zgody na dokonywanie zmian od zespołu powypadkowego, a w przypadku wypadków ciężkich, śmiertelnych, zbiorowych do czasu uzyskania zgody na dokonywanie zmian przez prokuratora. W przypadku wypadków powstałych na skutek zatrucia dokonywanie zmian w miejscu wypadku może nastąpić jedynie za zgodą państwowego inspektora sanitarnego;
 - f) zatwierdzenie protokołu powypadkowego ucznia;
 - g) ustalenie i zlecenie wykonania zaleceń powypadkowych;
 - h) omówienie wypadku ucznia z pracownikami szkoły;
 - i) potwierdzenie podpisem wpisu o wypadku do rejestru wypadków uczniów.

2. **Zespół powypadkowy** ponosi odpowiedzialność za:

- a) niezwłoczne rozpoczęcie ustalania okoliczności i przyczyn wypadku ucznia (po uzyskaniu informacji o wypadku), tj:
 - w razie konieczności dokonanie oględzin miejsca wypadku;
 - uzyskanie informacji od świadków zdarzenia;
 - zebranie innych informacji niezbędnych do ustalenia okoliczności i przyczyn ;
 - sporządzenie protokołu powypadkowego ucznia (w 3 egzemplarzach), zawierającego ustalenie przyczyn i działania zapobiegawcze;
- b) przedstawienie protokołu powypadkowego Dyrektorowi Szkoły do podpisu;
- c) przedstawienie protokołu do podpisu rodzicom ucznia oraz przekazanie im 1 egzemplarza protokołu;
- d) odnotowanie wypadku w rejestrze wypadków uczniów;
- e) przechowywanie dokumentacji powypadkowej ucznia.

3. **Pielęgniarka szkolna** ponosi odpowiedzialność za:

- a) udzielenie pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi;
- b) poinformowanie o wypadku ucznia Dyrektora Szkoły, rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz Specjalisty ds. BHP;
- c) wezwanie fachowej pomocy medycznej i policji (w razie potrzeby);
- d) odnotowanie wypadku w rejestrze udzielenia pierwszej pomocy;

3. **Każdy pracownik szkoły będący świadkiem wypadku** ponosi odpowiedzialność za:
 - a) udzielenie poszkodowanemu uczniowi pierwszej pomocy;
 - b) zabezpieczenie miejsca niebezpiecznego w sposób uniemożliwiający kolejny wypadek (np. pozostanie na miejscu do czasu przybycia odpowiednich służb lub osób skierowanych na miejsce przez Dyrektora Szkoły, ustawienie krzesła, ławki w sposób utrudniający wejście w niebezpieczną strefę itp.);
 - c) doprowadzenie ucznia do pielęgniarki szkolnej (jeśli stan ucznia na to pozwala);
 - d) telefoniczne (lub w inny dostępny sposób) wezwanie pielęgniarki szkolnej. Jeśli pracownik ma jakiegokolwiek wątpliwości co do zdolności ucznia do samodzielnego poruszania się, należy posadzić lub położyć ucznia i wezwać pielęgniarkę;
 - e) zabezpieczenie miejsca wypadku przed dokonywaniem zmian (jeśli pracownik jest pierwszy na miejscu zdarzenia), np. poprzez pozostanie na miejscu wypadku do czasu przybycia Dyrektora, członka zespołu powypadkowego lub osoby wystanej na miejsce zdarzenia z polecenia Dyrektora;
 - f) zgłoszenie wypadku uczniowi Dyrektorowi Szkoły.

4. **Nauczyciel** – w czasie zajęć edukacyjnych odpowiedzialność za życie i zdrowie ucznia ponosi nauczyciel prowadzący zajęcia bez względu na to, czy są to zajęcia planowe, czy odbywają się w zastępstwie za innego nauczyciela. W sytuacji wypadku ucznia będącego pod jego opieką, nauczyciel odpowiada za:
 - a) jeśli stan ucznia tego wymaga – za natychmiastowe udzielenie pierwszej pomocy;
 - b) w przypadku, gdy zdarzenie ma miejsce w sali lekcyjnej – telefoniczne wezwanie pielęgniarki szkolnej. Jeśli jest to niemożliwe, nauczyciel powierza opiekę nad grupą innemu pracownikowi Szkoły i udaje się po pomoc;
 - c) zabezpieczenie miejsca wypadku w sposób zapobiegający dalszemu niebezpieczeństwu dla poszkodowanego ucznia lub/i dla innych osób.

5. **Każdy pracownik szkoły** odpowiada za:
 - a) informowanie dyrektora szkoły o sytuacjach potencjalnie wypadkowych, zagrożeniach, sytuacjach niebezpiecznych, nieprawidłowościach mogących stanowić zagrożenie;
 - b) zapobieganie kontaktowi ucznia z czynnikami niebezpiecznymi;
 - c) uniemożliwienie uczniom wnoszenia do Szkoły niebezpiecznych przedmiotów, substancji;
 - d) reagowanie na wszelkie niebezpieczne sytuacje na terenie szkoły w sposób zgodny z procedurami.

§ 4

Postępowanie po wypadku

1. Postępowanie po każdym wypadku, niezależnie od liczby poszkodowanych i od następstw:
 - a) Dyrektor Szkoły o każdym wypadku informuje:

- Organ prowadzący szkołę;
 - Radę Rodziców;
- b) Pielęgniarka Szkolna o każdym wypadku informuje:
- Dyrektora Szkoły;
 - Specjalistę ds. BHP;
 - Rodziców/prawnych opiekunów ucznia;
- c) Pielęgniarka odnotowuje wypadek w rejestrze udzielonej pierwszej pomocy;
- d) Specjalista ds. BHP o każdym wypadku niezwłocznie informuje przedstawiciela pracowników;
- e) Dyrektor Szkoły niezwłocznie powołuje Zespół powypadkowy;
- f) Zespół powypadkowy rozpoczyna ustalanie okoliczności i przyczyn wypadku, dokonuje stosownego wpisu w rejestrze wypadków uczniów, a w terminie do 21 dni po zakończeniu postępowania sporządza protokół powypadkowy i przedstawia go Dyrektorowi Szkoły do podpisu. Dyrektor podpisuje też wpis w rejestrze wypadkowym;
- g) Zespół powypadkowy przekazuje dokumentację Pielęgniarce szkolnej celem uzyskania przez nią podpisu rodziców/prawnych opiekunów. Po uzyskaniu wpisów, Pielęgniarka oddaje dokumentację Specjaliście ds. BHP.
2. Postępowanie po wypadku, gdy pielęgniarka szkolna jest obecna w szkole;
- a) gdy pielęgniarka jest obecna w szkole, a wypadek nie wymaga natychmiastowych działań, np. zatamowania krwotoku, zawsze należy zaprowadzić dziecko do pielęgniarki lub wezwać pielęgniarkę. W takiej sytuacji nikt poza pielęgniarką nie powinien opatrywać ran, które nie wymagają natychmiastowego zatamowania krwawienia. Nie należy podawać uczniowi żadnych leków;
- b) pielęgniarka udziela pomocy lub/i wzywa pogotowie, informuje o wypadku rodziców/prawnych opiekunów poszkodowanego dziecka, Dyrektora Szkoły i specjalistę ds. BHP.
3. Postępowanie w wypadku, gdy pielęgniarka jest nieobecna/zajęta udzielaniem pomocy innemu uczniowi lub gdy nie jest możliwe skontaktowanie się z nią:
- a) każdy pracownik szkoły przechodzi szkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Gdy wypadek zdarzy się pod nieobecność pielęgniarki w szkole, należy zaprowadzić dziecko do gabinetu pielęgniarki (klucz należy pobrać z portierni) i wezwać jednego z członków zespołu przedmedycznego lub udzielić pomocy w ramach posiadanych umiejętności;
- b) przy stłuczeniach/zadrapaniach i innych lekkich urazach udzielić pomocy zgodnie z posiadaną wiedzą;
- c) w innych przypadkach wezwać pogotowie ratunkowe;
- d) należy poinformować o wypadku rodzica/prawnego opiekuna poszkodowanego ucznia;
- e) poinformować Dyrektora Szkoły, który powiadomi specjalistę ds. bhp;

- f) pozostawić pisemną informację dla pielęgniarki, zawierającą imię, nazwisko dziecka, datę, godzinę, miejsce wypadku, krótki opis zdarzenia i rodzaj urazu wiadomy w chwili zdarzenia.

§ 5

Postępowanie po wypadku lekkim

1. W zależności od zachowania, wyglądu dziecka oraz umiejscowienia urazu należy:
 - a) gdy nastąpiło uderzenie, kolizja, przewrócenie, dziecko nie płacze, nie skarży się na ból i nie widać urazu, a uderzenie NIE nastąpiło w głowę, kręgosłup lub jamę brzuszną – należy obserwować ucznia przez około godzinę podczas wykonywania normalnych zajęć. Nie powołuje się zespołu powypadkowego;
 - b) gdy nastąpiło uderzenie, kolizja, przewrócenie, dziecko nie płacze, nie skarży się na ból, a uderzenie nastąpiło w głowę, kręgosłup lub jamę brzuszną – należy zaprowadzić dziecko do pielęgniarki. Zespół powypadkowy jest powoływany w zależności od tego, czy pojawił się uraz;
 - c) gdy nastąpiło uderzenie, kolizja, przewrócenie, dziecko płacze i/lub skarży się na ból, a nie widać urazu, wówczas niezależnie od umiejscowienia bólu należy zaprowadzić dziecko do pielęgniarki lub wezwać pielęgniarkę. Zespół powypadkowy jest powoływany w zależności od tego, czy pojawił się uraz;
 - d) gdy nastąpiło uderzenie, kolizja lub przewrócenie, dziecko nie płacze, nie skarży się na ból, ale widać uraz, wówczas niezależnie od umiejscowienia urazu należy zaprowadzić dziecko do pielęgniarki lub wezwać pielęgniarkę. Dyrektor Szkoły powołuje zespół powypadkowy.

§ 6

Postępowanie w przypadku, gdy wypadkowi uległa więcej, niż jedna osoba (wypadek zbiorowy)

1. Jeśli jest taka potrzeba i możliwość, nauczyciel/osoba sprawująca nadzór/świadek wypadku powinien wyeliminować źródło zagrożenia lub w miarę możliwości odsunąć od niego dzieci.
2. Należy rozpocząć udzielanie pierwszej pomocy, jednocześnie wzywając pielęgniarkę szkolną lub członka zespołu pierwszej pomocy przedmedycznej.
3. Pielęgniarka szkolna lub członek zespołu pierwszej pomocy przedmedycznej przejmuje kierowanie akcją udzielania pierwszej pomocy, należy wykonywać ich polecenia.
4. Należy natychmiast poinformować Dyrektora Szkoły.
5. Dyrektor po upewnieniu się, że zdarzył się wypadek zbiorowy, informuje o wypadku organ nadzoru pedagogicznego oraz prokuratora.

§ 7

Postępowanie w przypadku wypadków ciężkich

1. W przypadku, gdy nie ma widocznych śladów wypadku, wypadek ciężki należy podejrzewać, gdy poszkodowany uczeń jest nieprzytomny, splątany, przejawia oznaki silnego bólu w obrębie klatki piersiowej, brzucha lub głowy.
2. Rozpoczynając udzielanie pierwszej pomocy, należy wezwać pielęgniarkę szkolną. Jeśli pielęgniarka dociera na miejsce wypadku natychmiast, wzywa ona pogotowie ratunkowe. W innych przypadkach pogotowie wzywa osoba, jako pierwsza obecna na miejscu wypadku.
3. Niezwłocznie poinformować Dyrektora Szkoły przekazując podejrzenia, że może być to wypadek ciężki. Dyrektor informuje rodziców/prawnych opiekunów poszkodowanego ucznia.
4. W przypadku, gdy oczywistym lub wysoce prawdopodobnym jest, iż wypadek jest ciężki (np. nastąpiła utrata części ciała, konieczna jest resuscytacja krążeniowo – oddechowa, dziecko zostało zabrane przez pogotowie w stanie nieprzytomności) – Dyrektor niezwłocznie informuje o wypadku organ nadzoru pedagogicznego oraz prokuratora oraz Centrum Usług Wspólnych gminy Michałowice, specjalistę ds. BHP oraz Radę Rodziców.
5. W przypadku, gdy nie jest możliwe stwierdzenie, że wypadek jest ciężki, Dyrektor informuje o wypadku organ nadzoru pedagogicznego oraz prokuratora natychmiast po uzyskaniu informacji, że wypadek miał ciężkie następstwa.

§ 8

Postępowanie w wypadku śmiertelnym

1. Dyrektor zabezpiecza miejsce wypadku w sposób uniemożliwiający dokonywanie zmian i zawiadamia prokuratora, organ nadzoru pedagogicznego, a następnie Centrum Usług Wspólnych gminy Michałowice, specjalistę ds. BHP i Radę Rodziców.
2. Jeśli jest to możliwe, należy usunąć zagrożenie, które spowodowało wypadek, o ile nadal zagraża bezpieczeństwu. Nie wolno dokonywać żadnych zmian w miejscu wypadku do czasu uzyskania zgody od prokuratora.
3. W przypadku, gdy poszkodowany nie oddycha i nie ma akcji serca, osoba, która pierwsza znajdzie się na miejscu zdarzenia, natychmiast podejmuje próbę udzielenia pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi umiejętnościami, jednocześnie wzywając pogotowie ratunkowe.
4. Oczekując na pogotowie, nie przerywając udzielania pomocy, należy krzykiem wezwać pomoc.
5. Niezwłocznie poinformować rodziców/prawnych opiekunów i Dyrektora Szkoły;
6. Należy usunąć z miejsca zdarzenia osoby postronne, zwłaszcza uczniów.

§ 9

Działania doskonalące i zapobiegawcze

1. Po każdym wypadku zespół powypadkowy ustala przyczyny zdarzenia, biorąc pod uwagę czynniki materialne, ludzkie i organizację pracy w Szkole.
2. By wyeliminować podobne wypadki w przyszłości, Zespół powypadkowy ustala propozycje działań doskonalących i zapobiegawczych i przedstawia je Dyrektorowi szkoły.
3. Dyrektor zatwierdza działania lub je modyfikuje.
4. Działania doskonalące i zapobiegawcze realizowane są niezwłocznie. Działania nie pilne, a wymagające nakładów inwestycyjnych są umieszczane w planach budżetowych na kolejny rok.
5. Miejsca niebezpieczne do czasu wdrożenia działań naprawczych są niezwłocznie i skutecznie eliminowane z użytkowania, zabezpieczone przed dostępem uczniów i pracowników.

Załączniki:

1. Schemat postępowania w przypadku wypadków lekkich
2. Numery telefonów.